

TILINPÄÄTÖS 2023

Kasvatus- ja opetuslautakunta yhteensä

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	3 325 000	3 395 000	4 179 125	-184 125	104,6
ulkoiset	3 325 000	3 395 000	4 178 760		101,2
sisäiset	0	0	366		
Toimintakulut	-82 735 528	-84 957 675	-86 158 109	1 200 434	101,4
ulkoiset	-59 865 229	-48 117 449	-49 026 896		101,9
sisäiset	-8 285 840	-8 285 840	-8 090 111		97,7
Toimintakate	-79 410 528	-80 962 675	-81 978 984	1 016 309	101,3

Yhteispalvelut

Vastuuhenkilö sivistysjohtaja Matti Hursti

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Yhteispalveluiden vastuualue tuottaa sivistysosaston hallinto- ja opiskeluhuollon palveluja, maastouttaa kaupunkistrategiaa sekä vastaa toimialansa kehittämishankkeista ja seutuyhteistyöstä.

Toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset

Vuosi 2023 oli kutakuinkin normaali työvuosi koronavuosien 2020–22 jälkeen. Työterveyshuollon raportit kertovat, että henkilöstön sairauspoissaolojen määrä kääntyi vuonna 2023 sivistysosastolla laskuun.

Hyvinvointialueiden toiminta käynnistyi. Konkreettisin ja näkyvin muutos oli oppilas- ja opiskeluhuollon henkilöstön (14 työntekijää) siirtyminen sivistysosastolta hyvinvointialueelle. Opiskeluhoitoa ja monia muita sivistysosastoon liittyviä tehtäviä kehitetään verkostomaisena yhdyspintatyönä hyvinvointialueen edustajien kanssa.

Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan heijastui kustannustason nousuna energiassa, aineissa, tavaroissa ja palveluissa. Vaikutus käyttömenoihin oli merkittävä.

Lapsi- ja oppilasmäärän säilyi kutakuinkin ennallaan tai kasvavan hieman.

Siltatien koulun toiminta käynnistyi elokuussa 2023. Ensimmäisenä lukuvuonna koulussa on esiopetuksen, vuosiluokkien 1–3 sekä vaativan erityisen tuen opetusryhmiä. Tästä eteenpäin koulu kasvaa vuosittain yksi ikäluokka kerrallaan.

Muista kouluhankkeista Vuorentaustan hanke käynnistyi syksyllä. Kurun uuden yhtenäiskoulun hanke eteni kilpailutusvaiheeseen. Karhen kouluhanke on toistaiseksi pysähtynyt vanhan koulurakennuksen purkuvalituksen takia.

Soppeenmäen uuden päiväkodin rakennustyöt käynnistyivät.

Lisäkustannuksia aiheuttivat väistötilojen käyttö ja niihin liittyvät kuljetukset Kurussa ja Vuorentaustassa. Väistötiloja tarvitaan rakennushankkeiden valmistumiseen saakka. Myös Soppeenmäen uuteen päiväkotiin sijoittuvat lapset ovat väistötiloissa.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Osana Ylöjärven kasvuohjelmaa laadittiin vuoteen 2040 ulottuva varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkoselvitys. Se valmistui keväällä 2023. Selvityksen perusteella linjataan palveluverkon kehittämiseen ja ylläpitämiseen liittyviä toimenpiteitä pitkälle tulevaisuuteen.

Digitalisaatiota jatkettiin eteenpäin suunnitellusti. Perusopetuksen 4.–9. oppilaalla on nyt käytössään henkilökohtainen tietokone. Lasten ja nuorten harrastetoimintaa toteutettiin laajasti kerhotyyppisenä toimintana monien yhteistyökumppaneiden kanssa.

Koulutuskeskus Valon LisäValo -rakennushanke eteni kilpailutusvaiheeseen.

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Jaksotettuja palkkoja (38 881 euroa) ei ollut talousarviossa ja em. syystä talousarvio ylittyi.

	TP2021	TP2022	TP2023
Toiminnan laajuus: Kehittämishankkeet	1		
*yli 50 000 € ja **alle 50 000 € hankkeet, joissa ulkopuolinen rahoitus	(Ylöjärven malli)	1	1
Henkilöstön määrä			
*sisältää oppilashuollon henkilöstön, joka siirtyi hyvinvointialueelle 1.1.2023	17	19	7

*** Hanketoiminta on siirtynyt muille vastuu-alueille

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	0	0	6 634	-6 634	
ulkoiset	0	0	6 634		
sisäiset	0	0	0		
Toimintakulut	-654 312	-614 086	-647 789	33 703	105,5
ulkoiset	-592 938	-552 712	-592 336		107,2
sisäiset	-61 374	-61 374	-55 453		90,4
Toimintakate	-654 312	-614 086	-641 155	27 069	104,4

Peruskoulutus

Vastuhenkilö perusopetuksen johtaja Tarja Suhonen

Vastualueen toiminnan kuvaus

Perusopetus on opetuksen ja kasvatuksen kokonaisuus, jossa tavoitteet ja sisällöt yhdistyvät ja muodostavat koulun toimintakulttuurin perustan. Perusopetusta järjestetään perusopetuslain mukaisesti.

Perusopetuksessa noudatetaan valtakunnallisesti yhtenäisiä perusteita. Opetus järjestetään oppilaiden ikäkauden ja edellytysten mukaisesti ja siten, että se edistää oppilaiden tervettä kasvua ja kehitystä.

Perusopetuksessa oppilaan on mahdollista suorittaa oppivelvollisuus laajan yleissivistyksen mukaisesti. Oppilaita ohjataan löytämään vahvuutensa ja rakentamaan tulevaisuutta oppimisen keinoin. Oppilaille annetaan myös mahdollisuus saada valmiudet jatko-opintoihin.

Toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset

Vuosiluokkien 1-6 oppilasmäärät vähenivät hiukan, mutta yläkoululaisten määrä pysyi suunnilleen samana.

Kurun yhtenäiskoulu siirtyi väistötiloihin Parkkuuseen ja Tredun Metsätien toimipisteeseen. Käyttöön jäi vanhoista Kurun yhtenäiskoulun tiloista pajarakennus.

Siltatien yhtenäiskoulu aloitti toimintansa elokuussa 2023 vuosiluokkien 1-3 osalta ja vaativan erityisen tuen oppilaiden opetuksessa.

Vuorentaustan Välimäenkujan toimipisteestä siirtyivät luokat 1-2 väistötiloihin Topintuvalle syksyllä 2023.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Toiminnan painopisteet toteutuivat vuonna 2023: joustavan esi- ja alkuopetuksen toimintaa kehitettiin ja käsiteltiin rehtorikokouksissa ja -tiimeissä tavoitteen mukaisesti. Kouluissa on myös toimintaa kirjattu lukuvuosisuunnitelmiin.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2021	TP2022	TP2023
Käyttömenot € /oppilas	8 878	9 156	10 475
Toiminnan laajuus /oppilasmäärät			
- alakoulut	3 050	2 993	2934
- yläkoulut	1 426	1 510	1505
Henkilöstön määrä			
- rehtorit ja opettajat	353	372	370
- kuraattorit ja koulupsykologit *	14	15	-
- koulunkäynninohjaajat	105	114	131
- toimistohenkilöstö	9	9	9

* Siirtyivät hyvinvointialueelle 1.1.-23

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Kotikuntakorvausmenot olivat 314 000 euroa arvioitua suuremmat. Kuljetuskustannukset ylittyivät 139 000 euroa väistötilojen kuljetusta takia. Lisäksi jaksotetut palkat ylittyivät 81 000 euroa ja leasing-kulut 143 000 euroa.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	1 080 000	1 550 000	1 690 403	-140 403	109,1
ulkoiset	1 080 000	1 550 000	1 022 260		102,2
sisäiset	0	0	382		
Toimintakulut	-46 484 738	-47 343 055	-48 190 369	847 314	101,8
ulkoiset	-31 619 903	-32 478 220	-33 448 165		103,0
sisäiset	-14 864 835	-14 864 835	-14 742 204		99,2
Toimintakate	-45 404 738	-45 793 055	-46 499 966	706 911	101,5

Lukiokoulutus

Vastuuhenkilö rehtori Jarkko Tuomennoro

Vastualueen toiminnan kuvaus

Lukiokoulutuksen tehtävä on antaa opiskelijalle laaja yleissivistys, jatko-opintokelpoisuus ja tulevassa työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Lisäksi koulutuksen tulee tukea opiskelijan edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen. Lisäksi Ylöjärven lukion erityisenä koulutustehtävänä on yrittäjäyys, joka velvoittaa valtakunnallisen yrittäjäyyskasvatuksen kehittämiseen sekä toimintakulttuurin levittämiseen. Annamme myös kaksoistutkintokoulutusta Tredun opiskelijoille ostosopimuksen mukaan.

Toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset

Lukion kaikki ikäluokat 4. vuosikurssia lukuun ottamatta ovat oppivelvollisuuden piirissä.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Laadukkaat sivistys- ja hyvinvointipalvelut. Yritysmuotoisuus. Kehittyvä organisaatio. LisäValo hanke etenee. Selvitys eri yhteistyömuodoista yritysten kanssa valmistuu poikkeuksellisesti vasta kevään 2024 kuluessa. Tämä viivästys johtuu aikatauluongelmista, koska laajennuksen tilasuunnittelu vei suurimman osan ajasta ja ei ollut tarkoituksen mukaista tehdä sisällöllistä suunnittelua ennen kuin tilaohjelma, tarvesuunnittelu ja muu teknologian suunnittelutyö on valmiina. Keskitymme keväällä opetussuunnitelmatyöhön sekä yritysyhteistyön kontaktointiin.

Väyläopintojen järjestämistä koskeva valmistelu etenee sopimusvaiheeseen Tampereen ammattikorkeakoulun kanssa. Mittarit: valmis yritysyhteistyöselvitys raportoitu kasvatus- ja opetuslautakunnalle 30.6.2023 mennessä, väyläopintoja koskeva sopimus (Ylöjärvi-Tredu-Tamk) allekirjoitetaan vuoden 2023 kuluessa. Tämän osalta tarkoituksen mukainen aikataulu oli liian kunnianhimoinen. Kun saamme opetussuunnitelmatyön alkuun ja kokoamme yritysverkoston näkemykset opetuksen suuntaamisesta on aika tehdä väyläopintoja koskevat suunnitelmat ammattikorkeakoulun kanssa.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2021	TP2022	TP2023
Suoritetavoitteet			
- ylioppilaiden määrä /hylätyt	150 /<4 %	149 / 8 %	158/<4%
- kaksoistutkinnon ylioppilaat /hylätyt			20/5%
Tehokkuustavoitteet/taloudellisuustavoitteet			
Opetuksen käyttömenot €/opiskelija	6 876	6 856	7 728
Toiminnan laajuus			
- lukiolaisten määrä	496	497	492
- kaksoistutkintolaisten määrä	66	71	63
Henkilöstön määrä			
- päätoimiset opettajat	32	32	32
- sivutoimiset tuntiopettajat	5	2	3

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Tulot jäivät arvioidusta, koska osa keskeneräisten hankkeiden tulosta siirtyi vuodelle 2024.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	135 000	255 000	212 598	42 402	83,4
ulkoiset	135 000	255 000	212 598		113,0
sisäiset	0	0	0		
Toimintakulut	-4 201 642	-4 024 984	-4 014 617	-10 367	99,7
ulkoiset	-3 392 675	-3 216 017	-3 209 702		99,8
sisäiset	-808 967	-808 967	-804 915		99,5
Toimintakate	-4 066 642	-3 769 984	-3 802 019	32 035	100,8

Koululaisten iltapäivätoiminta

Vastuuhenkilö iltapäivätoiminnan palvelupäällikkö Birgitta Korkala

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Koululaisten iltapäivätoiminnan järjestäminen koulupäivien jälkeen 1. ja 2. luokan oppilaille sekä erityisen tuen päätöksen saaneille oppilaille pääsääntöisesti 3. luokkaan saakka.

Toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset

Siltatien yhtenäiskoulun avautuminen ja vet- luokkien iltapäivätoiminnan muuttaminen uuteen Siltatien yhtenäiskouluun elokuussa 2023. Soppeenmäen yhtenäiskoulun iltapäivätoiminnan järjestäminen vaihtui YMCA:ta kaupungin järjestettäväksi elokuussa.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Toimipistekohtaiset toimintasuunnitelmat laadittu ja esitelty kasvatus- ja opetuslautakunnalle. Uudet toimintasuunnitelmat otettu käyttöön elokuussa.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2021	TP2022	TP2023
Suoritetaavoitteet			
Toiminnassa olevien lasten määrä	442	485	492
- kaupunki	262	276	311
- seurakunta	120	128	85
- YMCA	60	81	96
Tehokkuustavoitteet/taloudellisuustavoitteet			
Kustannukset vuodessa € /oppilas	1 800	1 809	1 816
Henkilöstön määrä			
- kokoaikainen	1	1	1
- osa-aikainen	23	19	18

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Tulot ylittyivät, koska Pirkanmaan hyvinvointialueelta laskutettavia vaativan tuen lapsia oli arvioitua enemmän.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	375 000	415 000	478 567	-63 567	115,3
ulkoiset	375 000	415 000	478 567		115,3
sisäiset	0	0	0		
Toimintakulut	-1 418 314	-1 371 833	-1 371 859	26	100,0
ulkoiset	-1 102 244	-1 055 763	-1 063 680		100,7
sisäiset	-316 070	-316 070	-308 179		97,5
Toimintakate	-1 043 314	-956 833	-893 292	-63 541	93,4

Varhaiskasvatus

Vastuuhenkilö varhaiskasvatuksen johtaja Kirsi Lahtinen

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuksen vastuualue toteuttaa lakisääteistä varhaiskasvatusta ja esiopetusta. Varhaiskasvatukseen ovat oikeutettuja kaikki alle kouluikäiset lapset vanhempainrahakauden jälkeen. Varhaiskasvatus tukee lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatusta järjestetään päiväkotihoidona, perhepäivähoitona ja avoimena varhaiskasvatustoimintana. Kuusivuotiaiden velvoittava esiopetus toteutetaan perusopetuslain mukaisesti ja esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus järjestetään päiväkodeissa tai päiväkodin läheisyydessä olevalla koululla varhaiskasvatuksen alaisuudessa.

Kunnallisia, hallinnollisia varhaiskasvatuskokonaisuuksia on 12 ja perhepäivähoitajia 8. Avointa varhaiskasvatusta järjestetään Vihriälässä. Vaihtoehtona kunnalliselle varhaiskasvatukselle huoltajat voivat valita kotihoidon tuen, yksityisen hoidon tuen tai palvelusetelin. Yksityisiä palvelusetelipäiväkoteja on viisi, ryhmäperhepäiväkoteja kaksi ja yksityisiä perhepäivähoitajia on viisi.

Ylöjärvi ja Tampereen seutukunnat järjestävät varhaiskasvatusta kuntien välisenä ostopalveluna seutusopimuksen mukaisesti.

Toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset

Siltatien alueelle valmistui yhtenäiskoulu ja se otettiin käyttöön elokuussa 2023. Siltatien yhtenäiskoulussa aloitti perusopetuksen lisäksi kaksi esiopetusryhmää. Saurion päiväkotia purettiin heinäkuussa 2023 ja päiväkodille valmistui lapsimäärältään pienempi väistötila Vuorentaustan koulun pihalle. Uuden päiväkodin (Soppeenmäen päiväkotia) rakentaminen on edennyt suunnitellusti ja se otetaan käyttöön elokuussa 2024. Erityisesti Metsäkylän, Vuorentaustan ja keskustan alueella on haaste saada lapsille varhaiskasvatuspaikka lähialueella.

Vuoden 2023 syntyneiden lasten määrä pysyi vuoden 2022 tasolla, syntyvyys ei laskenut. Lakisääteinen kolmitasoinen tuki edellyttää, että jokaisella lapsella on lähtökohtaisesti oikeus saada kehityksen ja oppimisen sekä hyvinvoinnin tuki omassa ryhmässään. Rakenteellisena tukena käytetään varhaiskasvatuksen ohjaajaresurssia tai pienennettyä lapsiryhmää. Tuen lasten määrän kasvu näkyy myös palvelusetelitoiminnassa, korotettujen palvelusetelien määrä on ollut ennakoitua suurempi. Alle 3-vuotiaiden lasten osallistumisaste varhaiskasvatukseen on kasvussa. Vuoden 2020 elokuussa uusista aloittavista lapsista alle 3-vuotiaita oli 322 lasta kun vuoden 2023 vastaava luku oli 398. Alle 3-vuotiaan paikkakerroin on 1,75.

1.6.2023 alkaen varhaiskasvatusta velvoittaa toiminnalliseen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitteluun laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (609/1986) ja yhdenvertaisuuslaki (1325/2014). Veloitteet koskevat varhaiskasvatuslain mukaisesti varhaiskasvatuksen järjestäjien ja yksityisten palveluntuottajien järjestämää varhaiskasvatusta sekä varhaiskasvatuksen yhteydessä järjestettävää esiopetusta. Tasa-arvolain mukaan varhaiskasvatuksessa tulee tehdä, toimipaikka kohtainen, toiminnallinen tasa-arvosuunnitelma vuoden tai vähintään kolmen vuoden välein. Yhdenvertaisuuslain mukaan varhaiskasvatuksen järjestäjän tai palveluntuottajan tulee arvioida, miten sen toiminta vaikuttaa eri väestöryhmiin, miten yhdenvertaisuus toteutuu omassa toiminnassa ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin edistääkseen yhdenvertaisuuden toteutumista. Yhdenvertaisuussuunnitelma on varhaiskasvatuksessa toimipaikkakohtainen ja se tulee laatia yhdessä henkilöstön kanssa sekä varata lapsille ja huoltajille mahdollisuus tulla kuulluksi edistämistoimenpiteistä.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulakia (1503/2016) muutettiin 1.3.2023 siten, että asiakasmaksuja

alennetaan korottamalla maksujen perusteena olevia tulo-rajajoja 33 prosenttia. Maksujen perusteena oleva maksuprosentti säilyi ennallaan (10,7 prosenttia). Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulakia ei muutettu muilta osin.

Hyvinvointialueen toiminnan käynnistymisen myötä vahvistettiin yhteistyörakenteita. Perhekeskusmallin palvelupolkujen avaaminen oli yksi vuoden 2023 keskeinen asia. Tavoitteena oli sujuva ja oikea-aikainen tuki lapselle ja perheelle.

Varhaiskasvatuksessa on aloitettu vuoden 2023 kuluessa valmistautuminen uuden toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönottoon. eVaka järjestelmä otetaan Tampereen kaupunkiseudulla käyttöön porrastetusti kevään 2024 aikana.

Ruokapalvelun kanssa on yhteistyössä otettu käyttöön Jamix-järjestelmä. Jamix mahdollistaa ateriatilaukset päivittäisen lapsimäärän perusteella. Järjestelmä sujuvoittaa ateriatilausten tekemistä ja sen myötä pienentää hävikkiruoan määrää. Tavoitteena olisi luoda tulevaisuudessa laskutusmalli, jossa laskutus tapahtuu toteutuneiden aterioiden mukaisesti.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Ylöjärvellä on aloitettu osallistava varhaiskasvatuksen laadunhallinnan arviointityö. Karvin sähköinen Valssi-arviointityökalu on otettu käyttöön ja sitä hyödynnetään valtakunnan, järjestäjä- ja yksikötason laadunhallintatyössä.

Ylöjärven varhaiskasvatuksen digisuunnitelma henkilöstön käyttöön valmistui syksyllä 2023. Suunnitelma on laadittu osana Digioppimisen iloja hanketta. Seudullinen digi-yhteistyö on toimivaa ja aktiivista, työryhmä on työstänyt seudullista kehyskuntadigisivustoa. Sivusto julkaistaan maaliskuussa 2024.

Joustavan esi- ja alkuopetuksen yhteistyön sujuvuuden takaamiseksi esiopettajille hankittiin Chromebookit.

Sosiaalisesti kestävä elämäntapa on varhaiskasvatuksessa keskeistä. Vuorovaikutus- ja tunnetaitojen oppiminen pedagogisesti suunnitelluissa toiminnoissa sekä arjen eri tilanteissa ovat olennaisia. Henkilöstön antama malli ja esimerkki ovat erityisen tärkeitä. Osallisuuden ja kuulluksi tulemisen kokemus luon hyvinvointia nyt ja myöhemmin. Lapsi voi ikätasonsa mukaisesti vaikuttaa arjessaan moniin asioihin.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2021	TP2022	TP2023
0-6 v lapset % asukkaista	8,4	8,2	7,9
Suoritettavoitteet (lasten lukumäärä 31.12.)			
- päiväkodit	1 568	1 550	1549
- perhepäivähoito	35	34	35
- avoin varhaiskasvatus	13	14	17
- ostopalvelut	16	15	14
- palveluseteli	352	349	323
- lasten kotihoidontuki	263	300	239
- yksityisen hoidon tuki	43	44	38
- osittainen hoitoraha /joustava hoitoraha	176	180	216

Tehokkuustavoitteet/taloudellisuustavoitteet			
Käyttöaste			
Päiväkodit	80	80	80
Henkilöstön määrä 31.12			
vakituiset	243	282	316
määräaikaiset	78	104	124

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Menojen ylitys johtuu jaksotetuista palkoista 184 000 euroa, joita ei oltu budjetoitu sekä lasten kotihoidontukien 113 000 euroa arvioitua suuremmasta käytöstä.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	1 735 000	1 775 000	1 790 923	-15 923	100,9
ulkoiset	1 735 000	1 775 000	1 790 939		100,9
sisäiset	0	0	16		
Toimintakulut	-29 976 522	-31 603 717	-31 933 475	329 758	101,0
ulkoiset	-23 157 469	-24 784 664	-25 162 251		101,5
sisäiset	-6 819 053	-6 819 053	-6 771 224		99,3
Toimintakate	-28 241 522	-29 828 717	-30 142 552	313 835	101,1